

Roots Vlaanderen: visietekst Breed Jeugdwerk

Roots Vlaanderen ondersteunt al jaren jeugdinitiatieven met een breed aanbod die een divers publiek aantrekken. Vaak worden deze initiatieven gelabeld als zelforganisaties, burgerinitiatieven of experimentele projecten. Wij merken echter dat deze termen de realiteit niet langer weerspiegelen. Veel van deze jeugdinitiatieven worden nog steeds als nieuw en tijdelijk beschouwd, omdat ze niet altijd binnen de bestaande kaders van het jeugdwerk passen. Dit fenomeen doet zich zowel op lokaal als bovenlokaal niveau voor. De organisaties zelf herkennen zich bovendien steeds minder in de bestaande definities binnen het jeugdwerkveld.

Vanuit de kernwaarden van Roots Vlaanderen zijn we samen met ons netwerk op zoek gegaan naar de identiteit en kenmerken van deze jeugdwerkinitiatieven. Dit met als doel een taal te ontwikkelen die hen helpt zichzelf beter te positioneren en te versterken.

Een nieuwe kijk op jeugdwerk

Uit ons onderzoek blijkt dat een van de belangrijkste kenmerken van deze jeugdwerkvormen hun expliciete ambitie is om elke jongere toegang te geven tot een kwalitatief en passend vrijetijdsaanbod. Ze vertrekken vanuit de noden en leefwereld van jongeren en bouwen van daaruit een vertrouwensband op, zodat ze op maat ondersteuning kunnen bieden.

Wat deze initiatieven uniek maakt, is dat ze jeugdactiviteiten organiseren met een breed karakter en vaak raakvlakken hebben met andere beleidsdomeinen zoals onderwijs, cultuur, sport, welzijn, tewerkstelling en solidariteit. Deze sectoroverschrijdende aanpak is geen toevalligheid, maar een bewuste strategie om beter in te spelen op de noden van hun doelgroep. Een fundamentele waarde binnen deze werkingen is empowerment: ze zetten jongeren centraal en sluiten zoveel mogelijk aan bij hun leefwereld.

Deze inzichten dagen ons als Vlaamse jeugdwerkkoepel uit om een nieuw, inclusief jeugdwerkverhaal te schrijven. Een verhaal dat de breedte van het jeugdwerk niet alleen erkent, maar ook durft te benoemen.

De essentie van Breed Jeugdwerk

Breed Jeugdwerk is jeugdwerk waarin jongeren en hun noden centraal staan. Door een breed aanbod van activiteiten krijgen jongeren de kans om zich te ontwikkelen binnen verschillende levensdomeinen.

Onze visie sluit nauw aan bij de Europese definitie van jeugdwerk, zoals vastgelegd in een EU-resolutie:

"Jeugdwerk is een brede term die een breed scala aan activiteiten van sociale, culturele, educatieve of politieke aard omvat, zowel door, met, als voor jongeren. In toenemende mate omvatten dergelijke activiteiten ook sport en diensten voor jongeren. Jeugdwerk behoort tot het gebied van 'buitenschools' onderwijs, evenals specifieke vrijetijdsactiviteiten die worden beheerd door professionele of vrijwillige jeugdwerkers en jeugdleiders en is gebaseerd op niet-formele leerprocessen en op vrijwillige deelname."

De Kernwaarden van Breed Jeugdwerk:

- **Breed aanbod**
Breed jeugdwerk voorziet een divers en laagdrempelig aanbod aan activiteiten. Deze activiteiten zijn educatief, competentieversterkend en recreatief.
- **Divers publiek**
Breed jeugdwerk richt zich op een brede groep jongeren en zet sterk in op betrokkenheid bij de wijk of buurt.
- **Drempelverlagend**
Breed jeugdwerk heeft een inclusief karakter. De initiatieven zorgen ervoor dat hun werking zo toegankelijk mogelijk is en passen zich flexibel aan om optimale participatie te garanderen.
- **Kruispuntdenken**
Breed jeugdwerk vertrekt vanuit de gelaagde identiteit van kinderen en jongeren. Hun achtergrond, ervaringen en context bepalen mee hun noden en uitdagingen. Door jeugdwerk te verbinden met domeinen zoals onderwijs, sport, welzijn en kunst, spelen we in op hun kwetsbaarheden en versterken we hun veerkracht. Deze sectoroverschrijdende aanpak creëert meer gelijkwaardige kansen en biedt jongeren de ruimte om zichzelf te ontwikkelen op verschillende levensdomeinen. De activiteiten worden georganiseerd met aandacht voor hun diverse realiteiten en hebben vaak een experimenteel karakter, zodat ze flexibel kunnen inspelen op veranderende behoeften.
- **Bottom-up aanpak**
Breed jeugdwerk vertrekt altijd vanuit de jongeren en hun leefwereld. Jongeren krijgen eigenaarschap over de werking en dragen actief bij aan de ontwikkeling ervan.

Met deze visie bouwen we aan een jeugdwerk dat inclusief, veerkrachtig en toekomstgericht is. Breed Jeugdwerk omarmt de diversiteit van jongeren, doorbreekt drempels en vertrekt vanuit hun werkelijke noden, zodat elke jongere de ruimte krijgt om te groeien en zich te ontplooien.